

MÄRKMEID EKP XVII KONGRESSILT

Vabariigi parteiorganisatsiooni järjekordsest suurimast kokkuminekust laupäeval meid juba üle kahe nädala. Kongress kestis kogu päeva, täis tööpinget, üksmeelt ja asjalikkust. Veenvalt demonstreeris kongress Eestimaa Kommunistliku Partei monoliitsust, täielikku heakskiitu NLKP sise- ja välispoliitika ning praktilisele tegevusele, mida arendavad Partei Keskkomitee ja tema Poliitbüroo.

Üksmeelselt heakskiidetud läbirõõm Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee ja NLKP Keskkomitee peasekretärile seitsimees L. I. Brežnevile märgiti: «Meil on hea meel NLKP Keskkomiteele ette kanda, et Eesti NSV töötajad täitsid edukalt NLKP XXIV kongressi direktiivid rahvamajanduse arendamise viie aasta plaani kohta. Viisaastaku lõpuks ettenähtud tööstusliku tootmise tase saavutati enne tähtaega, 12. oktoobril 1975.»

Sügav ja sisutihe oli EKP Keskkomitee esimese sekretäri J. Käbini aruanne tehtud tööst ning järjekordsetest ülesannetest. Põhjalikult analüüsiti vabariigi parteiorganisatsiooni tööd, selgitati välja puudused ja liigad ning määrati kindlaks tulevikülesanded.

Et kongressi materjale on juba laialdaselt avaldatud, siis peatuksin põhiliselt ainult probleemidel ja märkustel, mis on vahetult seotud kõrgkooli ülesannetega.

* Tehniline progress tööstuses eeldab töötajate järjest suurenevast kvalifikatsioonist ja haridustaseme kasvust. Siit otsene vajadus pidevalt hoolitseeda kaadri kutsemeisterlikkuse tõstmise eest, parandada inseneride ettevalmistamist.

* Suhtumist kvaliteediküsimustesse on vaja muuta ülevõlt alla, ministrist tööloosele, on vaja tõsta kaadri vastutust kogu väljalastava tootangu pideva parandamise eest.

* Üheksandal viisaastaku kõrgendati üliõpilaste stipendiume 25%.
* Viie aasta jooksul sai Eesti NSV-s uue elamisplanna või parandas oma korteriolusid peaaegu iga neljas vabariigi elanik.

* Eelmisel viisaastakul saatsid vabariigi kõrgkoolid ja tehnikumid efflu ligi 40 000 spetsialisti.

* Eesti Üliõpilaste Ehitusmalev on kont, kus tehakse tõhusat tööd üliõpilaste kommunistlikul kasvatamisel.

* Kokkuvõtteid lubavad teha järelduse; et ettevalmistusosakonnad on ennast õigustanud. Üliõpilaskonnas on märgata töölisi- ja maanoorte osakaalu suurenemist.

* Ettevalmistatavate spetsialistide nomenklatuur ja arv ei vasta mitte alati rahvamajanduse nõuetele.

* Spetsialistide ettevalmistuse kvaliteedis on veel palju kasutamata võimalusi ja parandamist vajavaid momente.

* Palju tuleb teha kõrgkoolide materiaal-tehnilise baasi tugevdamiseks.

* Ka edaspidi tuleb pöörata tähelepanu kommunistide marksislik-leninlikule häridusele ning kaadri kasvatamisele marksislik-leninismi teooria sügava omandamise alusel.

* On vaja vabaneda formalismi elementidest sotsialistliku võitluse organiseerimises.

* Kongressidevahelisel perioodil tõusis kvalitatiivselt uuele astmele internatsionalistlik ja patriootiline kasvatustöö.

* Parteiorganisatsioonidel on esmajärgulise tähtsusega ülesandeks kanda hoolt ideoloogia-töötajate valiku ja paigutuse eest.

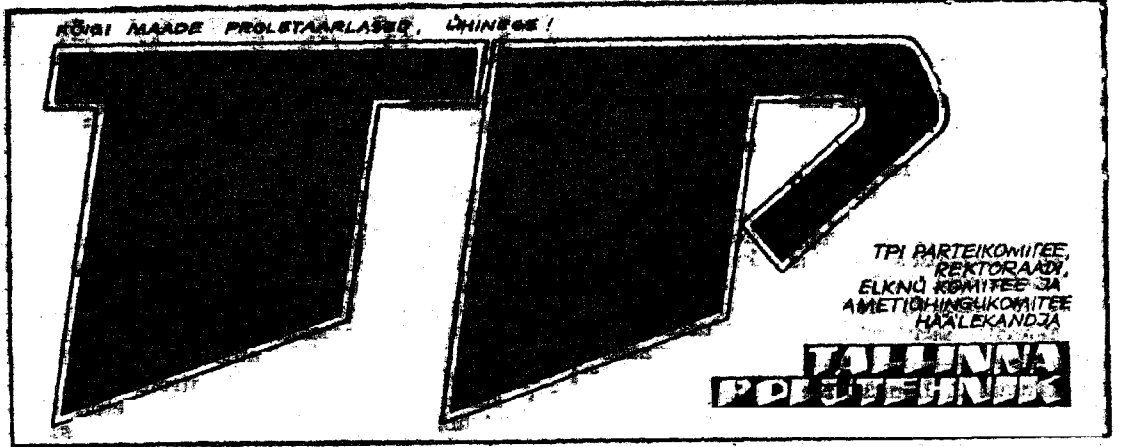
* Ühiskonnateaduste valdkonnas tehtavad uurimistööd tuleb juurutada praktikasse.

Kahtlemata ei ole ülaloodud märkmed kogu meie vabariigi kõrgkoolide probleemidest kõlkehaaravad. Kongressi materjalide sihipärane ja sügav tundmaõppimine toob esile kõik kõrgharidusega seotud viisaastaku probleemid ja ülesanded.

Läheneb NLKP XXV kongress, mis töötab välja ja püstitab uued suurend ülesanded viisaastakuks.

Lubage avaldada veendumust, et kõik TPI töötajad viivad vastuvõetud plaanid vääriliselt ellu.

AADU TALTS
TPI parteikomitee sekretär,
EKP XVII kongressi delegaat

Nr. 4(810)

Reedel, 13. veebruaril 1976

XXVII AASTAKAIK

KUIDAS LÄKS SESSIOON

◆ 1975/76. OPPEAASTA TALVISE EKSAMISSIOONI TULEMUSED PÄEVASES OPPEVORMIS.

Meeldiv on märkida, et juba kuudandat aastat järjest on õppeedukus talvisel eksamissessioonil näidanud tõusutendentsi. Möödunud õppeaastaga võrreldes on tänavused tulemused tervikuna tõusnud ≈ 1% (mullu talvel 90,3; tänavu 91,2%). Saavutatu on instituu di kogu kollektiivi, eeskätt aga parimate teaduskondade jõupingutuste tulemus.

Õppeedukust talvisel eksamissessioonil teaduskondade lõikes kahe viimasel õppeaastal iseloomustavad järgnevad arvud:

Elektroenergeetikateaduskonnas 1974/75. õ.-a. õppeedukuse protsent 83,3, 1975/76. õ.-a. 85,0, elektroautomaatikas vastavad arvud 88,3 ja 88,8, mehaanikas 88,4 ja 87,5, keemias 95,3 ja 97,8, ehituses 89,7 ja 90,4 ning majanduses 95,9 ja 98,0. Kogu TPI-s tervikuna 90,3 ja 91,2.

Nagu nähtub, tõusis õppeedukus kõigis teaduskondades peale mehaanikateaduskonna, kus oli langus 1974/75. õ.-a. talvise eksamissessiooniga võrreldes 0,9%.

Hinnata tuleb majandus- ja keemiateaduskondade kollektiive, kes suutsid juba niigi kõrge õppeedukuse protsendi ületada ka sel aastal enam kui 2%-ga.

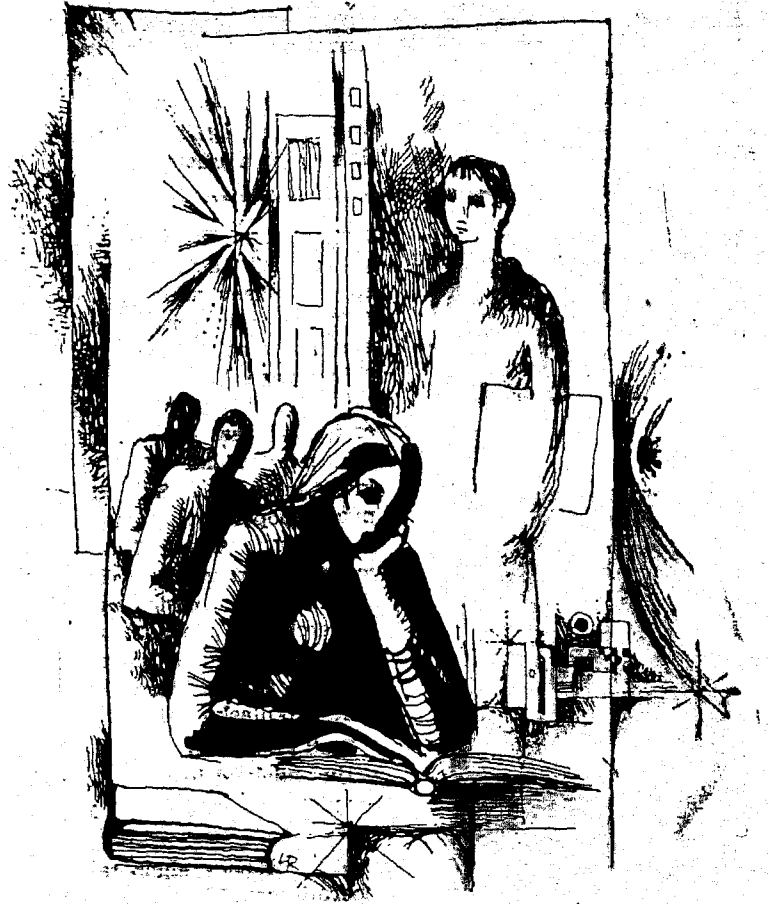
Endiselt on madal õppeedukus elektroenergeetikateaduskonnas. Instituu di keskmisest jääb see alla tervelt 6,2%, kuigi tõus oli siiski tõhus - 1,7%.

Et keemia- ja majandusteaduskonnad on jõudnud teistest märgatavalt kõrgemale, siis instituu di õppeedukuse edasise kasvu allikas peab olema õppeedukuse tõus ülejäänud teaduskondades.

Kursuste lõikes võib märkida järgmist:

	õppeedukuse protsent 1974/75	1975/76
I kursus	84,9	88,0
II "	84,7	87,1
III "	91,9	92,5
IV "	96,6	95,0
V "	97,5	95,0

Tabelist nähtub, et instituu di õppeedukuse näitajad kursuste osas on muutunud ühtlasemaks.

JÄLLE START!

Jälle loengud, seminarid, kursusetööd... Jõudu! Algas uus semester.

Positiivseks tuleb lugeda I ja II kursuste õppeedukuse märgatavat tõusu võrreldes eelmise aastaga (vastavalt 3,1% ja 2,4%), see tõestab nende kursustega tehtava süstemaatilise õppe-metoodilise ja kasvatustöö tõhusust.

Samal ajal ei saa kuidagi normaalseks pidada silmatorkavat tagasiminekut IV ja eriti V kursusel, kus võime langust täheldada juba teist aastat järjest (ehitus- ja elektroautomaatikateaduskondades).

Tunduvalt on vähenenud pikendust omavate ja eksamitele mitteilmunud üliõpilaste arv. Kui möödunud õppeaasta talvisel eksamissessioonil oli nimetatud kategooria üliõpilaste arv 444, siis tänavu on see 313. Pikenduse saajaid oli kõige rohkem ehitusteaduskonnas (6,7%) ning kõige vähem majandus- ja keemiateaduskonnas (3,3% ja 3,9%). Kõrge oli eksamitele mittelubatud arv elektroautomaatikateaduskon-

nas (5%). Silmatorkavalt palju oli mittelubatud II ja V kursusel.

Ainult väga heale hindele eksameid sooritanud üliõpilasi oli käesoleva õppeaasta talvisel sessioonil 190 ja hindele «hea» ning «väga hea» — 1048, mis moodustab eksamikohustuslike üliõpilaste arvest kokku 28%, möödunud aasta 31,8% välisti. Ainult rahuldavatele hinnetele sooritas talvised eksamid 3,2% (möödunud aastal 4,0%). Mitte-rahuldavad hinded said 336 üliõpilast, mis moodustab 7,4% (möödunud õppeaastal 8,1%).

Parim eksamihinnete struktuur on endiselt keemia- ja majandusteaduskondades, kus hinnetele «hea» ja «väga hea» vastas 32,6% ja 34,6% üliõpilastest. Halvim on elektroenergeetikateaduskond, kus 14,4% eksamikohuslasi sai mitterahuldavaid hindeid.

VALDEK MIKKAL
õppeprorektori kt.

KUNSTI- LOENGUD

TPI KUJUTAVA KUNSTI RAHVAAÜLIKOOI

1975/76. õ.-a. kevadsemestril.

- 26. veebr. Kriitilise realismi kunst XIX saj. lõpul (B. Bernštein)
- 11. märts. Uued nähtused vene kunstis sajandivahetusel (B. Bernštein)
- 25. märts. Maailma tähtsamad kunstimuseumid (L. Soonpää)
- 8. aprill. Maailma tähtsamad kunstimuseumid
- 22. aprill. Kunst Läänes sajandivahetusel (J. Kangilaski)

Märtsis J. Köleri 150. sünniaastapäeva pidustustest osavõtt (nähtuste külastamine, ekskursioon J. Köleri sünnikohta).
Veebruaris-märtsis konsultatsioonid ekskursioonide juhtimiseks Tallinna Riiklikus Kunstimuseumis.

Loengud toimuvad neljapäeviti algusega kell 17.00 auditooriumis A-1-202.

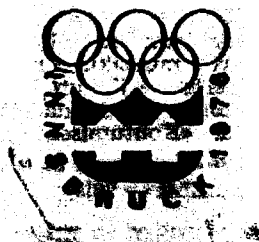
Abonemende on võimalik osta II-411a (tel. 537-079) ja IV-207 (tel. 532-724). Abonemendi hind 1 rbl. 20 kop. (6 loengut).

KEELTE RAHVAAÜLIKOOI

Uuest semestrist jätkavad tööd kõik keelerühmad, mis töötasid eelmisel semestril, vastu võetakse ka uusi kuulajaid, inrormatsioon ja uute kuulajate registreerimise TPI Keelte kateedris, telefon 532-349. Undideks on inglise keele erirühma moodustamine, mille kuulajad soori-

taksid kandidaadimüümumi eksami veel TPI-s õppimise ajal. Erirühmast osavõttist saaksid gümna-tõigid, erirühma müümilajate organisatsiooniline koosselek õppeasjade ja programmi täpsustamiseks toimub 13. veebruaril kell 17.00 A-V-206.

RAHVAAÜLIKOOI JUHATUS

MEELED JA MÕTTED INNSBRUCKIS

Juba üle nädala on spordimaailma tähelepanu keskpunktis Innsbruck. Televõisqr on muutunud pea igas peres lausa hädavajalikuks kodumasinaks. Mis veel siis, kui tüdengite koolivaheajaks olukus olümpiamängudega ajastatud! Nüüd ei suuda ja õhtused kokkuvõtteid päeva

jooksul toimunud korvata vahetult kaasaelatut. Meeldiva võimaluse sünnimüümestega kursisolekuks leidis Spordiklubi. Operatiivne info lõppenud alade kohta on Spordiklubi teadetetahvil. Veel kaks päeva saame endasse koguda Innsbrucki müümil ja eke kirustajem neid sadma!

3 KÜSIMUST RAHVAKONTROLLIST

* Milline on rahvakontrolli süsteem TPI-s?

Instituudis töötab rahvakontrolli peagrupp, 7 teaduskondade grupp, teenistujate grupp ja 2 rahvakontrolli posti. Peagrupp praeguses koosseisus alustas tegevust detsembris 1973. Gruppi valiti 38 inimest, moodustati 4 sektorit: **administratiivmajandusliku tegevuse kontrolli** (esimees J. Laugis), **teadusliku töö kontrolli** (esimees V. Suurkask, praegu E. Uustalu), **õppetöö kontrolli** (esimees R. Munter), **õppe-informatsiooni sektor** (esimees E. Toom). Peagrupi presiidiumi kuulub 10 inimest, sealhulgas esimees U. Tamm, esimehe asetäitja L. Varik, sekretär U. Taklaja. Teaduskondade ja teenistujate gruppides on 5-7 rahvakontrolli. Postides 3 liiget.

* Mida on valimistest mõõdnud enami kui kahe aasta jooksul tehtud?

Väga tublilt on tõstanud õppetöö kontrolli sektor, kes on kontrollinud kõigi profileerivate kateedrite valmisolekut õppeuurimistööks, meetodiliste materjalide olemasolu kaugõppe-teaduskonnas, kasvatus- ja dokumentatsiooni, kehalise kasvatus- ja kateedri õppejõudude koormuste jaotamise süsteemi, õpperuumide sanitaartechnilist olukorda, tehniliste õppevahendite kasutamist keemiateaduskonnas. Teadusliku töö kontrolli sektor on kontrollinud varustusosakonna tööd, kateedrite ja laboratooriumide materiaalse baasi vastavust tänapäevaga nõuetele, küsitletud õppejõude ja üliõpilasi TPI raamatukogu töö efektiivsuse väljaselgitamiseks, alates 1975. aastast on regulaarselt kontrollitud lepingulist tööd olu-

korda kateedrites. Õppe-informatsioonisektori liikmed on osavõtnud rahvakontrolli õppustest ja nõupidamistest väljaspool instituuti, levitanud kogemusi, korraldanud õppusi aktiivile. Administratiivmajandustegevuse kontrolli sektor on kontrollinud automajandit, ühiselamuid, varustusosakonda, mõõtmistehnika kesklaboratooriumi ja sööklaid.

Kõikide kontrollimiste tulemused on kokku võetud öien-ditena, mis on esitatud vastavatele ametiisikutele seisukoha võtmiseks ning olukorra parandamiseks, kus vaja.

Teaduskondade gruppide ja postide tegevuses on olnud põhiline meetodiliste materjalide ja laboratoorsete tööde olukorra, ruumide sanitaartechnilise olukorra, õppekoormuste jaotamise kontroll jms.

TPI rahvakontrolligruppide suhteline eemalejäämine meie sööklate kontrollimisest on sele-

tatav sellega, et sööklad kuuluvad omaette ettevõttesse, kus on olemas oma rahvakontrolligrupp. Kontroll on efektiivne ainult koostöös nende gruppidega, kahjuks aga on vajalik side seni loomata. Seega on jäänud meie sööklate töö parandamine praktiliselt ainult meie a/u-komitee ja selle liikme R. Kuusiku õlgadele.

* Edaspidised tegevussuunad?

Gruppide liikmeile on vaja anda rohkem pidevaid ülesandeid. Nii täidetakse neid meelsamini, minimaalse ajakuluga, efektiivsemalt. Pidevate ülesannete hulka tuleb tingimata võtta ruumide sanitaartechnilise olukorra, kütmise ja remondi vajaduse jälgimine, tunniplaan ja töödistsipliini jälgimine teaduskondades ja allasutustes. On otstarbekas komplekteerida peagrupsis uus, nimelt ühiselamute kontrolli sektor. On vaja luua tihe koostöö rahvakont-

rolligruppidega TPI-ga seotud asutustes (näit. TPI-lt teaduslike uurimistööde tellijad). Seni on meie rahvakontrolligrupid vähe aru andnud oma töökollektiivide ees töötajate koosolekutel. Rahvakontrollitahvile tuleb tingimata üles seada kastid, kuhu töötajad saaksid lasta omapoolseid kirjalkikke avaldusi ning ettepanekuid. Ka aktiivi voolavuse küsimus peab olema rahvakontrolligruppide ja parteibüroode tähelepanu keskpunktis praegusel aruandlus-valimiskoosolekute eelsel perioodil.

Rahvakontrolli peagrupi esimees on alates 30. jaanuarist k. a. TPI parteikomitee liige, tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri dotsent **Evald Toom**.

Vastas TPI parteikomitee sekretäri asetäitja organisatsioonilise töö alal **ULJAS TAMM**

Aegus TPI-st

«Estonia» kaevanduse direktor **VAINO VIILUP**.

MEIL

„ESTONIAS“

Õppisin TPI mäeosakonnas aastatel 1947-1952. Lõpetasin mäeinsenerina. Mäemehekarjääri alustasin Tammiku kaevandu-

ses jaoskonnatülemena ja hiljem peainseneri asetäitjana, sealt siirdusin kaevandusse nr. 4, kus töötasin direktorina, seejärel edutati mind Rahvamajanduse Nõukogusse, kus olin kolm aastat Põlevkivi- ja Keemiatööstuse juhataja asetäitja. Edasi suunati mind trusti «Eesti Põlevkivi» juhatajaks. See oli kõige pikem tööperiood, 11 aastat ühel ametikohal. Alates 1972. aasta maist olen kaevanduse «Estonia» direktor. Tulin «Estoniasse» neil pingerohketel päevadel, kui kaevanduse ehitamine jõudis lõppjärku ja algasid ettevalmistused selle käikulaskmiseks.

Eesti Põlevkivibasseinis töötab palju andekaid inseneri, kes tulevad tööga hästi toime ja teevad au oma *alma mater*ile.

Minu tööpäev algab tavaliselt operatiivnõupidamisega, millest võtavad osa kaevanduse juhid. Nõupidamisel tehakse kokkuvõtte mõõdnud tööpäevast ja lahendatakse jooksvad päevaprobleemid.

Palju aega tuleb varuda kasvatus- ja kollektiivis, tähelepanu nõuab varustamine ja tootmise ökonomika. See moodustabki suurema osa juhtimistööst, mida omal ajal instituudis ei õpetatud, mida tuli õppida töö käigus, elult.

Tutvagem põgusalt «Estonia» kaevandusega. See Euroopa suurim tahket kütust tootev kaevandus astus tegutsevate ettevõtete riviisse 1972. aasta lõpus.

Tööde mehhaniseerimise ja automatiseerimise täse on meil kõrge. See tagab tootmise head tehnilised ja majanduslikud näitajad. Kaevanduse projekteeritud võimsus on 9 miljonit tonni rikastamata põlevkivi ehk 5 miljonit tonni kaubapõlevkivi aastas. Ööpäevane toodang seega 19 100 tonni. Ka kaevanduse esimese järgu projekteeritud võimsuse evitamine toimus kiiremini, kahe aastaga nelja asemel. Suureks innustuseks meie kollektiivile oli NLKP peasekretäri sm. Leonid Iljits Brežnevi kiri, milles ta õnnitles meid kaevanduse ehitamise eduka lõpetamise ja esimese järjekorra projektvõimsuse evitamise puhul.

«Estonia» kaevandus erineb paljuski teistest kaevandustest, seda mitte ainult oma suuruse poolest. Meie kaevanduses on palju seadmeid ja tehnilisi lahendusi, mis on ainulaadsed mitte ainult põlevkivibasseinis, vaid kogu Nõukogude Liidus. Toon mõned näited. Põlevkivi transportitakse kambriplokkidest maa peale ja edasi kuni raudteevaguniteni lintkonveieriga. Kasutusel on võimsad lintkonveierid tootlikkusega 1500 tonni tunnis, ühe magistraalkonveieri pikkus on 2,5 km. Nii-suguse tootlikkuse ja pikkusega konveierid on meie maal kasutusel esmakordselt. Konveierliinide kogupikkus maa all on 12 km ümber ja suureneb iga aastaga 3-4 km võrra.

Konveiertranspordi kasutamise puhul on otstarbekas mäetööde suurem kontsentratsioon,

kuna tööde hajutamine tingiks konveierliinide asjatu pikenede ja kulutuste suurenemise. Seoses sellega (erinevalt teistest kaevandustest) on meil iga paneelil ühe kambriploki asemel kolm.

Kaevanduse tootmiseks kasutatakse meie basseinis loodud ankurtoestikku, mille konstruktioon võimaldab selle korduvat kasutamist.

Kaevanduse tuulutamiseks on võimsad kaheastmelised telgventilaatorid töörratta läbimõõduga 2,4 m. Iga ventilaatori tootlikkus on kuni 6000 m³/min. Esmakordselt meie basseinis soojendatakse talvisel ajal kaevandusse antavat õhku eelnevalt. Kaevandusse antava õhu hulk on 28 000 m³/min.

«Estonia» paistab silma keeruliste hüdrogeoloogiliste tingimuste poolest. Juba praegu, kus kaevandatud pindala on maksimumist veel kaugel, on vee juurdevool ligi 3000 m³/tunnis, s. o. kolm-neli korda rohkem kui teistes kaevandustes.

Kuna põlevkivi tootmine on mehhaniseeritud, antakse see maa peale koos paega, s. o. mäemassiga. Põlevkivi paest eraldamiseks on kaevandusel oma rikastusvabrik, suurim NSV Liidus. Rikastatakse raske suspensiooni abil, mille valmistamiseks kasutatakse magnetiiti.

Meie kaevanduses on väga kõrge tehnoloogiliste liinide ja üksikute seadmete automatiseerimise täse. Automatiseeritud on konveierliinid maa all, rikastusvabriku tehnoloogilised

liinid, ventilaatorid koos kalorefiereidiga, pumbajaamad.

Originaalne ja progressiivne on maa pealse tootmiskompleksi ruumiline lahendus. Peaegu kõik tootmishooned on paigutatud ühe katuse alla. See võimaldas kogu kompleksi suhteliselt väikesele maa-alale paigutamatist, vähendades oluliselt insenerivõrkude pikkust. Traditsioonilise lahendusega võrreldes on nii palju ökonomsem.

Lõpuks tahaksin öelda mõned soovid tulevaste mäeinseneride ettevalmistuse kohta. Neile peaks senisest rohkem õpetama juhtimist, psühholoogiat ja eriti just tööstuspsühholoogiat. Majandamist, raamatupidamist ja finantseerimist peaksid tulevased tootmisjuhid tundma sama hästi kui tehnoloogiatki. Sõnaga, olen laia profiiliga inseneride ettevalmistamise poolt. Pean tähtsaks seda, et uued tootmisjuhid oleksid kõrge intellektiga inimesed. Nad peavad kursis olema kultuurisündmuste ja spordiga ja ka ise paljudes üritustes kaasa lööma.

Tahaksin südamlikult tänada kõiki TPI õppejõude meie ettevalmistamisel nähtud vaeva eest ja soovida neile ja kogu kollektiivile edu spetsialistide ettevalmistamisel, kes oleksid mäemeeste teatetulga väärilised edasivijad.

Täna «Tallinna Polütehniku» toimetust meeldiva võimaluse eest esineda instituudi ajalehes veergudel.

EDETABEL-76

Jaauarikuu viimasel pärastlõunal toimus TPI aulas enneolematu üritus. EDETABELI-75

selliselt teda kutsuti, korraldasid ELKNU Keskkomitee, Eesti Televisiooni «Noortestuudio Rütmi» ja TPI Üliõpilasklubi.

Meie edetabeli puhul tegi eelneva töö žürii, mida juhtis helilooja Uno Naissoo ja kuhu peale tuntud muusikameeste veel teisi (mittemuusikuid) oli kutsutud. Žürii otsustas 1975. aasta parimateks noorteks muusikuteks tunnustada:

ANDRES PÖLDROO — kitarr, **THE PAULUS** — kitarr, **HEIGO MIRKA** — basskitarr, **PAAP KÖLAR** — trummid, **ENN VAIN** — elektriorrel. **LEMBIT SAAR** —

SALU — saksofon, **HELMUT ANIKO** — flööt, **JAAN KUMAN** — trompet.

Lauljatest tõstis žürii esile **MARJU KUUDI**, **TÖNIS MÄGI** ja **JAAK JOALA**, saatevokalistidest õed **ELE** ja **KAJA KÖLARI**.

Aasta parimaks nooreks heliloojaks valiti TPI (I) vilistlane **ANDRES VALKONEN**. Ansamblistest eelistati «PSYCHOT» ja «APELSINI». Nii otsustas žürii, kuid oma osa publiku preemiade jagamiseks pidid andma ka saali kogunenud noored. Publik avaldas soosungut Marju Kuudile ja Tõnis Mägile ning kitarrist Andres Pöldroole, kes seetõttu said turismituusikud reisile sotsialismimaadesse.

Lisaks tänukirjasaajale sai kuuldka ka mitmes žanris muu-

sikat, mida tegid ansamblid «TERAVIK», «APELSINI», «PSYCHO», grupid Andres Valkoneni ja Enn Vainu juhatusel. Esines ka nn. «sümboolne» 75. aasta esindusansambel, kus pea kõik pillimehed olid oma ala laureaadid.

Muusikat oli igale maitsele, kuigi noor publik eelistas jazz-improvisatsioonidele «show»-likku «APELSINI» ja jazz-rockilikku «PSYCHOT».

Tahaks loota, et taoline esmane noorte muusikute moraalne stimuleerimine jätkub. Publikule jäi kõrvu lävalauidadelt mahadeldu: «Kohtumiseni tuleval aastal, mil koostamine koos telega EDETABELIT — 76!»

MUUSIKASÖBER

Edetabel — 75 laureaadid Lembit Saarsalu, Tõnis Mägi ja Helmut Aniko «piirgõldestuse» poosis.

KAS TOESTI IGAV?

Koridoris hakkas korvu katkend kahe esimese kursuse tudengi omavahelisest kõnelusest. «Kuidas siis elu on?» «Käib kah. Kuid üldiselt igavavõitu. Rühmakaaslased on ka vaiksete killast.»

Kas tõesti igav? Ära hakka kohe laima ja viisema. Vaata tähelepanelikult ringi ja Sa võid näha, et kõik Su kaaslased on toredad, kuid puudub keegi, kes liidaks need erinevanäolised isiksused üht-

seks-kollektiiviks. Proovi, äkki õnnestub see Sinul!

Oige rühma deviisiks peaks olema kõik ühe eest, üks kõigi eest ja kõik rühma au eest! Head nime on kerge kaotada, kuid väga raske tagasi võtta. Sulle kindlasti ei meeldi, kui kaudsed oma rühma kohta öelavad: «Näete, jälle ei tulnud kõik kohale.» Igaüks peab kaasa aitama selleks, et puuduks alus väiteks: on igavavõitu. Meie

instituudielu on huvitav, kui vaid hoiad silmad lahti ja jälgid reklaami ning võtad osa sellest, mis kõige enam ligi tõmbab. Kui leiad midagi toredat, siis ära seda ainult endale hoi. Sul on rühmakaaslased, kes võib-olla ei tea nimelt just seda, mis tuleb Sinu antud informatsioonist.

KÜLLI JUUSE
TI-21

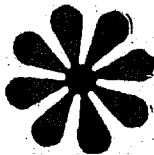
ÜHE RÜHMAJUHENDAJA-HOOLDAJA SOOVID TPI EKUDELE JA TEISTELEGI KÕRGOOPPUREILE

Tell on seljataga meie suurkooli esimene mõõduvõtt. See oleks poolik, kui algava semestri viidal tulemustega ei vaataks tõtt. Pedagoogika igihaljas maneer (nüüdki kahju ei tee!); keda manitseda, keda kiita?

Allakirjutanu (ja küllap teisedki rühmahooldajad) on selle pooldaja, et — küll oleks hea, kui vähem peaks järgnevas sakutama antivirkade lokke. Et — viieväärset pakkuma tullakse rohkem. Et — ilma noomiva laksuta laekuksid ajü.-maksud. Et — tipikad ise teaksid, kus nad suitsu tegema peaksid.

Et — tipikad ise teadlikult foorile läheneks, nii tormakalt liiklejaid tänavall väheneks. On selge ilma sõnuta, et hooldamine jätkuks siis juhendamismõnuga. Ees ootab kevadsemestri marsruut. Utel teedel — hoogu uut!

J. ROOTS

TEOREETILISE MEHAANIKA EKSAAMILT

Teoreetilist mehaanikat ja tugevusõpetust on ikka loetud ehitus- ja mehaanikainseneride algtoedede hulka kuuluvateks. Eks avalik arvamus olegi, et kui teisel kursusel tugevusõpetusega ja teoreetilise mehaanikaga ühele poole saab, võib kergendatult ohata ja hakata ootama inseneridiplomit. Nii see päris ei ole, teisel kursusel toimub terade eemaldamine sõkaldist ka nende õppeaineteta. Ja ega nimetatud ained pole ka muud kui teisi töised inseneridistsipliini, mille tundmine on eeldus erialainete omandamiseks. Järgnevalt mõned mõtted teoreetilise mehaanika vallast.

Alustame päris algusest. Teoreetiline mehaanika võimaldab ainukese õppeainena tehnilise erihariduse raames terviklikult, piisava põhjalikkusega ja suletud kujul formuleerida mehaanikaliste süsteemide tasakaalu ja liikumise põhimõtted. See on võimalik järgi keha printsiibi rakendamiseks. Tänapäeva tingimustele vastavad õppeprogrammid, mida järgib teoreetilise mehaanika kateeder, näevad ette ka deformeeruva keha mõiste esitamist ning rakendamist teoreetilise mehaanika kursuses. See võimaldab luua silla ühelt poolt teoreetilise mehaanika ning teiselt poolt tugevusõpetuse, elastsusteooria, hüdrodünaamika jne. vahel ja seega paremini väljendada fundamen-

taalseid mehaanikaseadusi, mis kehtivad kõigis mehaanika harudes. Väljundeid teoreetilisest mehaanikast on ka mujale. Ühe huvitava näitena võiks siin tuua hiljuti silma alla jäänud uuri-muse odavisketehnikast, kus autor on teoreetilise mehaanika võrrandite abil piisava põhjalikkusega näidanud, et Janis Lusise hõbedane vise Münchenis 1972. a. oleks sobival valitud algkaldenurga juures olnud kuldnega ja seda üle 3 m parema tulemu-sega. Veelgi enam — autor näitab, et eeskirjade raames lubatud muudatused oda raskuskeskme asendis oleksid teoreetiliselt pikendanud odakaart 16 m, 13 cm võrra!

Läheme nüüd kõrvalradadelt praktilise õppetöö juurde. Et aidata üliõpilastel paremini omandada praktiliste ülesannete lahendamise oskust, on teoreetilise mehaanika kateedri poolt välja töötatud terve rida meetodilisi juhendeid ja ülesannete kogusid (autorid dots. A. Tiimanok, v.-õp. E. Topnik jt.). Viimasel ajal on E. Topniku initsiatiivil rakendatud praktilises töös süsteemi, mille põhi-osaks on umbes poole tosinat praktilise ülesande lahendamise semestri jooksul. Tüüpilise ülesannete lahenduste näited on kursuse kõigi osade kohta olemas. Hinnete kogusumma määrab ühe eeldusena ka eksaminõuded. Nii on üksikutele üliõpilastel, kes on

saavutanud praktiliste tööde maksimaalse hinde, kujunenud eksam lihkikeseks vestluseks. Teatud protsent üliõpilasi vabastatakse nende hinnete põhjal ülesannete lahendamise eksamil.

Võiks arvata, et taoline süsteem võimaldab enamusel üliõpilastest oma tööd nii organiseerida, et vähendada niigi pingelise eksamissessiooni koormust ja vältida eksamitega kaasnevat paratamatut juhussõlmikut. Kahjuks pole see aga nii. Mõõdunud sessioonil tegi allakirjutanu juures teoreetilise mehaanika eksamit mehaanikateaduskonna II kursuse 118 üliõpilastest oli ainult 13 (s.o. 11%) osanud oma tööd seada nii, et neil polnud vaja eksamil praktiliste ülesannete oskust näidata. Võrdluseks ehk mõõdunud kevadsemester ja II kursuse ehitajad — 104 ja 33 (32,5%). Vahe on küllaltki suur ja seda ühesugustes tingimustes.

Nii jõuamegi põhilise küsimuse — eksami edukas sooritamise eeldab tööd kogu semestri vältel. Selle tõeni jõudmine ei vaja muidugi teoreetilise mehaanika tulemuste lahkamist — õppeaine nimetus võiks asendada meelevaldselt. Kahjuks kipuvad elementaarsed põhitõed üliõpilastel meelest minema.

Sisulisest küljest tuleb mõõdunud eksamissessiooni kohta

öelda järgmist. Enamikul üliõpilastest olid põhitõed ja praktilised võtted piisavalt omandatud. Küll jättis aga paljudel soovida põhitõedele rakendamine ja oskus isiklikult kirjapandu najal mõelda. Kui ülesannete lahendamise kontrolli oleks suhtunud kadunud akadeemik O. Maddisoni stiili järgi (vastus etteantud täpsusega harilikult sajadanku piires), siis oleks küll paljud eksamineeritavad pidanud üuesti tulema. Need tendentsid on jällegi kindlasti üldisemad ja väljuvad teoreetilise mehaanika raamest. Meie kvaliteedinõude püstitanud ajastu seab aga kõigile kõrgemad nõuded. Poleks halb, kui iga üliõpilane loeks läbi poleemilised artiklid, mis ilmuvad ajalehes «Literaturnaja gazeta» mõõdunud aasta esimeses kvartalis teemal «Kas igapäevast saab insener?»

Kui nüüd lõpetuseks veel tuua sessiooni faktilisi andmeid, siis edukalt sooritas teoreetilise mehaanika eksami rühm MM-32, kaunis viletsas olukorras on aga rühmad MP-31 ja MT-31.

Soovitused järgmiseks sessiooniks: rohkem tööd semestri jooksul! Rohkem iseseisvat mõtlemist!

JÜRI ENGELBRECHT
ENSV TA Küberneetika
Instituudi
vanemteadur

Silmaringiks

* Hiljuti veetis kodus oma koolivaheaja Imenau Kõrgema Tehnikakooli II kursuse tudeng JAAK TAKK. Aasta tagasi õppis ta meie instituudis raadiotehnikat, nüüd jätkab õpinguid SDV-s. Järgnevas kokkuvõttes mitmetunnisest jutuaajamisest Jaaguga.

SDV tudengite elust saan rääkida ainult oma kooli põhjal, teisi kõrgkooli tunnen liiga vähe.

Imenau on Viljandi suurune väikelinn. Kõrgem Tehnikakool on elektrotehnilise kallakuga ja seal õpib ca 2800 üliõpilast, neist nehi Nõukogude Liidust. Välismaalased ei ole koolis haruldus, neid õpib seal umbes 30-st riigist. Mõnda meie teaduskonna dekaan on sündinud Tartus. Lähim laiemalt-tuntud paik linnale on talispordikeskus Oberst-hof. Välismaalastest veel niipalju, et reeglina suhtuvad

sakslased neisse väga hästi. Harva erandi moodustavad ainult need, kes oma nina püsti ajavad, kes on harjunud ainult saama. NSV Liidu kodanikesse suhtumine on äärmiselt soe. Paljudel kujunevad kohalike elanikega kõige tihedamad suhted. Eestlastest tudengeid õpib Saksa DV-s tugev tosin. Imenau olen siiski üksik. Lähemad naabrid asuvad 150 km kaugusel Leipzgis. Vaatamata suurtele vahemaadele toimuvad meil üsnagi tihti ühised üritused. Ka on meil oma pisikesed traditsioonid ning loomulikult omad laulud.

Natuke kõrgkooli üldisest korraldusest. Sisseastumiseksamid pole. Sellest ei saa aga järeldada, et igaüks võib (saab) asuda õppima seda, mida soovib. Arvesse tulevad abituriumi lõpuksamid. See oma-pära tuleneb kogu haridussüsteemi ülesehitusest. Abiturium on seal vahetuks ettevalmistajaks kõrgkooli astumisel. Poistele peaks huvi pakkuma fakt, et enne kõrgkooli on peaaegu kõik noormehed teinud läbi 1,5-aastase sõjaväeteenistuse. Stuudiumi ajal tuleb sõjalisega tegelda ühe semestri vältel. Ühekuuline laager on kah. Meeldib see, et semestri töö hindamisel ei piirduta ainult sõnadega. Paljudes ainetes on ametlikult võimalik semestri töö põhjal hinne kätte saada. Seni-se põhjal hindan saksa õppejõudude loenguid huvitavamateks, kuigi teaduslikkus on meil vist kõrgem. Auditoriumide sisustus on ajakohane. Televiisioon pole, nagu meil, ainult ühe auditoriumi pärast.

Erialane spetsialiseerumine on suhteliselt hilinen. See võimaldab kergemini esialgu valitud

eriala vanetada ja soodustab inimese sattumist just sellele erialale, mis talle kõige rohkem sobib.

Milline on sealne tudeng? Torkab silma, et poliitiliselt teadlik ja aktiivne. Avaldub see juba selles, et enamust tuden-geist loeb keskajalehti, tunneb hästi poliitikat ja tahab sellest vestelda. Tal on oma seisukohad. SDV üliõpilaste teadlikkust iseloomustavad ka suured solidaarsuskampaniad, mille initsiatiiv tuleb tõesti tudengite hulgast. Tavaline on hoogtöö, toetamaks üht või teist poliitilist aktsiooni.

Suur aktiivsus avaldub ka muudes küsimustes. Kui nüüd TPI-ga paralleelse tõrnmata, siis näiteks töötab sealsetes ühis-elamutes 4 klubi, kus pidevalt toimuvad tudengitele organiseeritud üritused. Eriti populaarsed on diskod.

Kui rääkida sellest, mis TPI-s paremini tehtud, siis tuleb tunnustussõnu öelda spordiklubi aadressil massispordiürituste läbiviimise eest. Tervisespordiga tegeldakse SDV-s siiski vähe, eriti just tudengite hulgast. Tippsportlastele on seevastu väga tugev toetus.

Loengutel käimist ei kontrollita, kuid ometi külastatakse loenguid usinasti. Sellist põhjust puudumiseks nagu sissemagamine pole. Mis puutub jaljukiidetud iseseisvasse töösse, siis seda tehakse rohkem kui meil: seda tingib juba õppetöö korraldus. Tundub siiski, et rohkem kui hädapärast vaja ei pinguta keegi.

Oige piisut tudengitraditsioonidest. Nendega seotud üritu-

sed toimuvad põhiliselt kevadel, näiteks noorusepäevad ja üliõpilaspäevad. Suure peo ja paljude tavadeiga on seotud Bergfest (mässupidu), mida peavad kolmanda kursuse tudengid stuudiumi «keskpaigast» ülesannisel.

Lõpuks veel mõnedest asjadest, mis minuni jõudnu põhjal TPI-tudengeid huvitavad.

SÖÖKLA. Imenau on talon-güstiteem. Talongi põhjal on võimalik valida kahe komplekti vahel, mis tavaliselt koosnevad praest ja magustoidust. Soovi korral on võimalik osta talonge ka hommikuks ja õhtuks. Päev läheb sellisel juhul umbes rubla maksma. Õppejõududele müüakse talonge kallimalt. Söökiide kvaliteediga olen igati rahul. Isegi tippmomentidel üle viie minuti järjekorras oodata ei tule. Muide, meie kooli sööklat loetakse moodsaimaks SDV-s.

ÜHISELAMUprobleemi ei eksisteeri. Suuremate linnade ühikates on valve, kuid meil seda ei praktiseerita. Segaihkad. Elame kahekesi tubades. Tuba on veidi väiksem TPI ühiselamu toast. Üllatavaid momente on kaks: tudengid koristavad kõik ruumid ise, õbrahu tähendab tõesti vaikust.

STIPENDIUMI määramine sõltub eelkõige vanemate sissetulekust, lisaks arvestatakse tuhat piasija. Diferentseeritus on igal juhul väga suur.

Lõpuks kõigile tipikatele palju jõudu uuel semestril!

vestiuse pani kirja
MIKKEL SERVINSKI

KASKUS MIS MIKS

MIS UUT ON MEIE SÖÖK- LATES UUEL SEMESTRIL?

Vastab söökla direktor INNA UDRIK:

«II ühiselamu söökla lahtioleku-
kuu algab 9. veebruarist
7.15–17.45. Uuendusena pakume
kohe avamise sooja toitu. Kel-
lel on hommikusöögi suhtes
mingeid soovideid, palume need esi-
tada just II ühiselamuse. Seal
oleme mõelnud ka õhtuse osa-
konna üliõpilastele — ka nemad
peaksid enne oma loengute al-
gust sooja toitu saama. Dieet-
talongid kehtivad ka ainult II
ühiselamu söökla, ning kellele
ei meeldi komplektiõuna süs-
teem, võib samuti seal süüa.

Seoses päevase osakonna õp-
petöö niikumisega varasemale

ajale avatakse ka 4. korpuse
puhvet nädalst veerand tundi
varem — kell 7.15.

Tudengid, kel vaja hommikul
Kopliise sõita, peaksid hommi-
kueinet sööma III ühiselamuse,
sealgi puhvet avatakse juba kell
6.45. Menüü suhtes ei saa me nii
vara eriti midagi lubada, tuleb
leppida kohvi ja võileibadega.

Peahoone söökla kehtib endi-
selt talongide ja komplektiõu-
nate süsteem. Soovitame siiski
rohkest kasutada talongide et-
teostamise võimalust — see kind-
lustab teile lõuna sobiva men-
nüüga ning kergendab ka meie
tööd. Järgmisteks päevadeks
saab talonge ette osta kuni kella
17-ni, samuti hoiame lõunaid nii
kaua liinidel. Nii peaks korral-
lik toit olema garanteeritud.

Tahaksin söökla kasutajale
südamele panna, et nad reali-
seeriksid sama päeva talongi
kohe pärast ostmist, sest päeva
jooksul võib meil menüü, s.o.
komplekti koosseil muutuda.
Sellisel juhul on pretensioonid
asjatud. Siinkohal võib veel
kord rõhutada — ostke talon-

gid ette, sest nende menüü ei
muutu. Asi on selles, et meie
söökla varustamine ei ole liht-
salt tänase-homse küsimus, vaid
näiteks liha tuleb tellida kolm
päeva, piima aga koguni nädal
aega varem.

Veel palume mitmesuguste
suuremate ürituste organiseeri-
jail meiega varem kontakti as-
tuda, kui nad tahavad süüa anda
rohkest kui viiekümnele inimesele, samuti tuleks arvestada
suurema hulga külalistega —
kui neid kavatsetakse toitlustada,
siis tuleks sellest meile eelnevalt
teatada, et teaksime vastavalt
suurendada vähemalt sama
päeva talongide hulka.

Muidugi püüame omalt poolt
teha kõik meist olenevat, et nii
üliõpilased kui õppejõud ja teeni-
stajad sööklatega rahule jääksid.
Kui tekib soov või ettepanekuid,
siis oleme nõus neid
koos arutama ja põhjendatud
muudatusi tegema.»

Küsitles
URMI REINDE

MUSTKUNSTNIKUD

TPI-s annab vahetevahel
etendusid kohalik tsirkus. Eten-
dused toimuvad I ühiselamuse,
seal, kus asub arstipunkt. Oma
talenti käivad demonstreerimas
mitmed mustkunstnikud. Võib
näha näiteks niisugust atraktsiooni:
patsiendile antakse kraadiklaas
ning «tõbine» on võimeline
tõstma oma (?) temperatuuri
mõne sekundi jooksul vajalikule
tasemele. Samas kohas on ka
mustkunsti mõistatajad, kes on
jõudnud selle geniaalse saavutuse
jälgedele. Pärast järjekordest
etendust võis kraadiklaasi
uurimisel täheldada, et see on
natuke muutunud oma endist
väljanägemist. Järeldati, et
kraadiklaas on ära vahetatud.
Kuid seal käivad ka osavad
näpuliigutajad. Neile ei val-

mista mingeid raskusi hõõr-
mise teel kraadi näitu suurendada.
Mõned väiksemate kogemustega
mustkunstnikud satuvad aga nii
hoogu, et pärast võib sealt välja
lugeda umbes 42°C. Mõistatajate
siinkohal palve: mustkunstnikud
võiksid kaasas võtta mõne isikut
tõendava dokumendi, sest vahel juhtub,
et tagasihoidlikkusest öeldakse oma
sõbra nimi. Üks noormees oli
koguni niisugune talent, et käis
kolm korda arstide juures, kus-
juures iga kord erineva spetsialisti
vastuvõtu ja ka erineva nime all.
Kuid kõige kõrgema tasemeni
oma kunsti jõudis too noormees,
kel oli kaasas naiste nõuandlast
välja antud tõend. Võib küll arvata,
et see isik on

kesksoost, mis pole aga kuigi
tõenäoline.

Vahel heidetakse arstipunkti-
le ette, et miks väljastatakse
kraadiklaasid ja moonutatud tõend.
Tegelikult pole arstipunkt selles
mingi asjaosaline. Samuti võiks
küüsid küsida puid lõhkuvalt inimeselt,
miks ta on kingadega voodis.

Nimetatud mustkunstnikud
võiksid siiski oma talenti näidata
ka suuremale auditooriumile,
küllap oleks paljudele huvitav,
seda enam, et Tallinnas ei ole
oma tsirkust. Kui tulevikus
mustkunstnikke ikka veel on,
avaldame nii selle suurepärase
kunsti ajalugu meil.

VALLO VAIKJÄRV

Jaapanis. Iga number koosneb kol-
mest osast.

Esimene osa annab informatsiooni
patentide ja leiutuste avaldamise
maade kaupa rahvusvahelise paten-
diklassifikatsiooni indeksi kasva-
vas järjekorras. Bülletään on võimalik
kaardina lahti lõigata. Iga kaardi
esiküljel on referaadi kõige vene
keeles, avalduse või patendi number,
autori andmed (Jaapanis patendi
patendi valdaja andmed), prioriteedi
avalduse kuupäev ja number, leiutiste
rahvusvahelise ja rahvusliku klassifikatsiooni indeks, samuti
vastava maa bülletääni number,
millest informatsioon on võetud ja
selle avaldamise kuupäev.

Kaardi pöördel tuuakse ära paten-
di või avalduse bibliograafilised andmed,
referaadi tekst originaalkeeles
(välja arvatud jaapani keel),
joonised, valemid, skeemid jne.

Teises osas on bibliograafiline in-
formatsioon patentidest või leiutuste
avaldustest, mille kohta on and-
med vastava maa patendibülletääni
juba avaldatud (patenti-analoog,
avaldus-analoog).

Kui referaat või bibliograafiline
informatsioonil on kaks või enam
rahvusvahelise klassifikatsiooni in-
deksi, dubleeritakse materjal vastava
temaatilises väljaandes (v. a. Jaapani
patendid).

Kolmas osa koosneb numbrilistest
ja temaatilistest registreeritud maade
kaupa.
Kuna eri maade patendibülletäänid
saabuvad ebaregulaarselt, võib mõnes
numbris puududa informatsioon mõne
maa patente kohta. Sellisel juhul
avaldatakse see järgnevatel numbrites.

INE LEINUSTE

TEEME ALGUST KARIKATUURIVÕISTLUSEGA,

sest on ju natuke nalja alati terviseks, eriti nii kõva ajude-
krigina puhul nagu kõrgkoolile omane.

Nalja joonistada on lubatud kõikidel tudengitel teemadel,
aga kuna ka tudeng on inimene ja miski inimlik pole talle
võõras, siis — kõikidel naermist väärivatel teemadel. Eriti
vääril on karikatuurid koos vaimuka tekstiga.

Võistlustööd koos märgusõnaga saata «TP» toimetusse Ehi-
tajate 5. viies korpuse, neljas korrus 410, lisada autori nimi,
õpperühm või amet, kodune aadress ja telefon kinnises ümb-
rikus.

- * Osaleda võivad KÕIK asjast huvitatud.
- * Avaldame «TP»-s.
- * Parematele kevadel PREEMIAID.

Suvel ootab tudengit küll
praktika, küll EÜE, kuid ikka on
leidunud neid, kes leiavad paar-
kolm nädalat enese värskenda-
miseks ja uue energia kogumi-
seks kõrgmägedes matkates. Elu
näitab, et eriti hästi istuvad ret-
ked kõrgustesse just reaalaralade
inimestele, seega ka TPI üliõpi-
lastele ja töötajatele. (Eesti mä-
gimatkamises on jame ots kind-
lalt endiste tipikate käes, ka
üleliidulises ulatuses on lugu
sama: mägedes kohtad kõige sa-
gedamini inseneri). Võib oletada
põhjustki: võimalus rahuldada
romantika- ja eksootikajänu,
proovida ja rakendada mehhist
meelt. Vahetu kontakt üleval loo-
dusega eemal inimsaginas on
parimaks puhkuseks pärast kut-
setööd või õpinguid.

Enne mägedesse minekut on
siiski vaja end kõrgusoludega
kursi viia, et mitte sattuda tä-
baratesse olukordadesse.

Selleks alustas kõigi huvita-
tute, algajate jaoks 11. veebru-
aril tööd mägimatkakool. Kuna
see teade jõuab teieni hilinemis-
ega, võite tulla ka teisele loen-
gule 18. veebruaril A-IV auditi.
308 kell 18. Loengud toimuvad
kolmapäeviti aprillil lõpuni, li-
saks on ka praktilisi õppusi. Su-

vel, juulis—augustis lähevad
mägimatkakooli lõpetajad mat-
kagrupidest Lääne-Kaukasusse
suvepuhkust veetma.

Alpiaasade lilleküllusele on
kontrastiks liustike jäämurrud.
Pilt USba jäämurrust.

AHTI OLLI

ÖNNITLEMINE

Kehalise kasvatuse kateedri
vanemõpetaja Arvo Mõttus töö-
tab instituudis alates 1960. aast-
st. Samast ajast juhendab ta
TPI vabamaadlusekateedri
treenerina ka üliõpilasi-vaba-
maadluse kateedri. Mõttus käe alt
on võrsunud rida ENSV vaba-
maadluse meistreid: G. Gross,
P. Mordovski, M. Roosnurra,
M. Kiistop, A. Käerner jt. A. Mõttu-
tuse tegevusaja jooksul TPI
vabamaadlustreenerina on ins-
tituudi võistkond 12 korral tul-
nud võitjaks vabariigi üliõpilas-
meistrivõistlustel.

TPI Spordiklubi juhatus
otsustas auastustada A. Mõttust
TPI Spordiklubi teenetemär-
giga.

Õnnitleme teenekat pedagoog-
gi ja treenerit tema 50. juubeli
puhul ja soovime palju edu
edaspidiseks!

SPORDIKLUBI JUHATUS

PEETER KIIL
6. jaan. 1941 — 25. jaan. 1974
Elektriamite kateeder mä-
lestab varalahkunud elektri-
inseneri ning avaldab kaas-
tunnet tema perekonnale.

Avaldame kaastunnet dots.
Salman Stražile
NAISEEMA
surma puhul.
Statistika kateeder

Vastutav toimetaja
O. PÖDER

«Таллинский политехнический», ор-
ган парткома, ректората, комитетата.
ИКСМЭ и профкома Таллинского
политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn,
Pikk 40/42.

Hind 2 kop.

MB-00156

Tell. nr. 328

MIDA ARVATA NII ON

Käesolevast semestrist viidi
ruumikitsikuse tõttu sisse muu-
datus õppetöö ajas. Selle algu-
seks on nüüd 7.30. Samuti lüh-
hendati vaheaegu. Kaotati viie-
minutilise vaheaegad kahe paari
vahel. Selle viieminutilise pausi
kaotamisega taheti nähtavasti
aega kokku hoida. Pooletist tundi
kestev loeng on väsitav ja loengu
lõpus hajub tähelepanu paratamatult
ning õppejõu jälgimine nõuab erilist
pingutust. Kui on kuus paari, siis on
võimalik kokku hoida pool tundi.

Kuid mille arvel? Kas mitte
õppeedukuse?

TUDENG

Ajakava muudatus on tõepoo-
lest tingitud ruumikitsikusest.
Olukord on eriti terav seetõttu,
et alates kevadsemestrist tuli
loobuda ühiselamuse palknenud
õpperuumide kasutamisest. Tu-
lemusena vähenes instituudi
auditooriumi fond ca 10%, Must-
mäel asuvate auditooriumide
arv aga ca 20%. Ainuvõimalik
lahendus oli kuuenda tunnipaari
kasutamisele võtta, mille ma-
hutamiseks olime sunnitud
alustama õppetööd varem ning
kärpima vaheaegu.

Loomulikult ei pea me praegust
olukorda normaalseks ja
otsime võimalusi tema paranda-
miseks.

REIN JÜRGENSON
õppeosakonna juhataja

«Põhitõhnikus» nr. 4 avaldatud ristsõna vastused:

FAREMALE:

1. Yorkshire. 8. Savest. 13. Ono. 15. Aagenpits. 17. Os. 18. Udmurdi.
19. As. 20. Rakosi. 22. Numismaatika. 28. Orr. 28. Glasuur. 31. Laim.
33. MEK. 34. Pater. 35. Naat. 37. Tase. 38. Aa. 39. Epikriis. 42. Atmal.
44. Tiik. 45. Aa. 47. Niagaara. 48. Nossov. 49. Tutulla. 50. Ka. 51. Orma-
nov. 52. Daladier.

ALLA:

1. Young. 2. Ondulaator. 3. Romm. 4. Ha. 5. Igi... 6. resal. 7. Enstatiit.
8. Sprit. 9. Al. 10. VTK. 11. SOS. 12. Tsiirkulaar. 14. Luise. 15. Ars.
16. Soomemaa. 21. AK. 23. Munk. 24. Arapok. 25. Aug. 27. Remark.
28. Ateism. 30. Uri. 32. Maagia. 34. Panno. 35. Ainud. 40. Piisa. 41. Saul.
43. Taid. 45. Kon. 46. Ayo.